

**ZARZĄD PAŃSTWOWEGO FUNDUSZU REHABILITACJI
OSÓB NIEPEŁNOSPRAWNYCH**

00-828 Warszawa, al. Jana Pawła II nr 13

WK/1428/2013/KF

**STAROSTWO POWIATOWE
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Wpłynęło dnia 14.05.2013
Nr rejestru 14091
Ilość załączników -
P. S. Benmichele

**Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie
w Ostrowcu Świętokrzyskim**

Wpłynęło dnia 15.05.2013
Podpis (3064)

Warszawa, dnia 09.05.2013
Pani Dyrektor
B. Cudzik
Przemyś o rozmowy
Pan Zdzisław Kałamaga
Starosta Ostrowiecki
ul. Ilżecka 37
27-400 Ostrowiec Świętokrzyski

WYSTĄPIENIE POKONTROLNE

Na podstawie art. 51 ust. 3 pkt 6 ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych (Dz. U. z 2011 r. Nr 127, poz. 721, z późn. zm.) oraz rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 marca 2004 roku w sprawie zasad i trybu sprawowania kontroli przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 63, poz. 586), Wydział Kontroli PFRON przeprowadził w powiecie ostrowieckim kontrolę problemową w zakresie realizacji ze środków PFRON ustawowych zadań zgodnie z art. 35a ust. 1 pkt 7, art. 12a oraz art. 26e ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych, tj.:

1) w latach 2009-2012 dofinansowania:

- uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych,
- sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych,
- likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych,
- rehabilitacji dzieci i młodzieży realizowanej w ramach ww. zadań,

2) w latach 2010-2012:

- zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej,
- przyznania osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej, rolniczej albo na wniesienie wkładu do spółdzielni socjalnej.

W związku z kontrolą, której wyniki przedstawione zostały w protokole kontroli z dnia 12.02.2013 r., na podstawie § 22 ust. 1 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 marca 2004 r. przekazuję Panu niniejsze wystąpienie pokontrolne.

W trakcie kontroli stwierdzono następujące nieprawidłowości:

Dofinansowanie uczestnictwa osób niepełnosprawnych i ich opiekunów w turnusach rehabilitacyjnych:

- 1) w zgromadzonej dokumentacji brak potwierdzenia udziału w rozpatrywaniu wniosków pracownika socjalnego lub specjalisty do spraw społecznych, oceniającego sytuację społeczną wnioskodawcy i jego potrzeby w zakresie rozwijania umiejętności społecznych, obowiązek taki wynika z § 5 ust. 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych (Dz. U. Nr 230, poz. 1694), zwanego dalej „rozporządzeniem w sprawie turnusów” oraz przyjętej uchwałą Zarządu Powiatu zasady komisyjnego rozpatrywania wniosków;
- 2) w latach 2011-2012 w pierwszej kolejności przyznawane było dofinansowanie osobom niepełnosprawnym, które zostały beneficjentami projektu systemowego, realizowanego przez PCPR w ramach dofinansowania ze środków EFS, natomiast w roku 2010 beneficjentom projektu przyznawano dofinansowanie w drugiej kolejności, co oznacza, że ustalone uchwałami Zarządu Powiatu zasady pierwszeństwa w przyznawaniu dofinansowania do turnusów rehabilitacyjnych nie były zgodne z zasadami określonymi w § 5 ust. 12 rozporządzenia w sprawie turnusów;
- 3) w zgromadzonej dokumentacji brak potwierdzenia, że:
 - a) osoba niepełnosprawna, która otrzymała dofinansowanie nie pełniła funkcji członka kadry na turnusie ani nie była opiekunem innego uczestnika tego turnusu,
 - b) opiekun nie pełnił funkcji członka kadry na turnusie, nie był osobą niepełnosprawną, wymagającą opieki innej osoby oraz ukończył 18 lat lub ukończył 16 lat i był wspólnie zamieszkującym członkiem rodziny osoby niepełnosprawnej,co powoduje, że nie można określić czy spełnione zostały warunki przyznania dofinansowania osobie niepełnosprawnej i opiekuna osoby niepełnosprawnej, odpowiednio: § 4 ust. 1 pkt 6 i § 4 ust. 2 pkt 2 rozporządzenia w sprawie turnusów;
- 4) zgromadzona dokumentacja nie zawierała:
 - a) daty podjęcia decyzji o przyznaniu dofinansowania, co powoduje, że nie można ustalić czy PCPR w terminie 7 dni od dnia rozpatrzenia wniosku informował pisemnie wnioskodawcę o sposobie rozpatrzenia wniosku, tj. zgodnie z § 5 ust. 14 rozporządzenia w sprawie turnusów,
 - b) daty wpływu do PCPR informacji o wyborze przez osobę niepełnosprawną turnusu, co powoduje, że nie można ustalić czy przestrzegany był 30-dniowy termin na przekazanie informacji o wybranym turnusie, określony w § 7 rozporządzenia w sprawie turnusów;
- 5) w przypadku szesnastu skontrolowanych wniosków, PCPR przekazał dofinansowanie z naruszeniem terminu wynikającego z § 8 ust. 3 rozporządzenia w sprawie turnusów, tj. po terminie 7 dni od dnia otrzymania oświadczenia organizatora turnusu, jednak nie później niż na 7 dni przed dniem rozpoczęcia tego turnusu. Naruszenie przywołanego terminu miało miejsce również w przypadku wszystkich turnusów rehabilitacyjnych realizowanych w latach 2010-2012 w ramach projektu systemowego „Aktywna dorosłość”, gdzie dofinansowanie przekazane zostało po zakończeniu turnusu;
- 6) w przypadku siedemnastu skontrolowanych wniosków, dokumenty rozliczeniowe wpłynęły do PCPR później niż 14 dni od dnia zakończenia turnusu, tj. po terminie określonym w § 8 ust. 9 rozporządzenia w sprawie turnusów;

- 7) PCPR w latach 2010-2012 dokonywał rozliczenia przyznanego uczestnikom projektu „Aktywna dorosłość”, realizowanego przez PCPR przy współudziale środków EFS w ramach Programu Operacyjnego Kapitał Ludzki, dofinansowania ze środków PFRON na podstawie zbiorczej faktury, obejmującej jedną usługę, co jest niezgodne z § 8 ust. 8 rozporządzenia w sprawie turnusów, który stanowi, że dokumenty księgowe są wystawiane oddzielnie dla każdego uczestnika turnusu.

Dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych:

- 1) w przypadku trzech skontrolowanych umów (3/SKRTosd/dz/2009, 4/SKRTosd/2009, 8/SKRTosd/2011) w dokumentacji spraw znajdują się faktury z określonym sposobem zapłaty – przelew oraz odroczonym terminem płatności, z których nie wynika, czy zostały one faktycznie opłacone (faktury VAT nr: 77/09 z dnia 10.09.2009 r., 601/M/2009 z dnia 09.09.2009 r., 10/09 z dnia 28.09.2009 r., 1486/11 z dnia 28.11.2011 r.), faktury obejmują zarówno kwotę dofinansowania jak i wkład własny wnioskodawcy; zgodnie z § 6 umowy, wynikającym z § 14 ust. 2 pkt 10 rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 96, poz. 861, z późn. zm.), zwanego dalej „rozporządzeniem”, organizator jest zobowiązany do przedłożenia dokumentów potwierdzających wydatkowanie kwoty dofinansowania oraz dowody pokrycia udziału własnego w kosztach realizacji zadania; w trakcie kontroli dokumentacja nie została uzupełniona, PCPR po zakończeniu kontroli, w dniu 09.04.2013 r., przekazał do Funduszu, za pośrednictwem Wydziału Kontroli, potwierdzenia przekazania środków (dokonania przelewów), zgodnie z wyżej przywołanymi fakturami na powtórne, telefoniczne wezwanie kierownika zespołu kontrolerów;
- 2) w ramach rozliczeń zrealizowanych przedsięwzięć, PCPR przyjmował i akceptował faktury wystawione na:
 - a) usługi transportowe lub autokarowe, które nie określały trasy ani daty przejazdu, liczby osób objętych usługą,
 - b) zakup paliwa, do których nie zostały dołączone żadne dokumenty, świadczące o faktycznym zużyciu paliwa, liczbie przewiezionych osób, ilości przejechanych kilometrów w ramach realizowanych imprez,
 - c) pobyt, wyżywienie, catering, które nie określały ilości osób korzystających z usługi, terminu wykonania usługi;
- 3) w przypadku jednej umowy stwierdzono brak dokumentu potwierdzającego uprawnienie do reprezentacji podmiotu, zgodnego ze sposobem reprezentacji wskazanego w KRS – umowa nr 1/SKRTosd/2010 została podpisana przez Prezesa Koła Oddziału Powiatowego Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Ostrowcu Św. podczas gdy oświadczenie woli w sprawach majątkowych i innych Stowarzyszenia składają dwie osoby z listy upoważnionych uchwałą zarządu oddziału, w tym prezesa oddziału. Dostarczone do PCPR w trakcie kontroli pełnomocnictwo Prezesa PSD Oddział Wojewódzki w Kielcach, upoważniające do reprezentowania stowarzyszenia w sprawach finansowych wobec PCPR w Ostrowcu Św. Prezesa Koła Oddziału Powiatowego nie jest zgodne z określonym w KRS sposobem reprezentacji podmiotu;
- 4) w przypadku dwunastu skontrolowanych umów, w aktach spraw brak jest dokumentów świadczących o sprawowaniu przez pracowników PCPR kontroli zrealizowanych projektów, pomimo zastrzeżenia takiej możliwości w podpisywanych umowach, w związku z postanowieniem § 14 ust. 2 pkt 9 rozporządzenia;

- 5) w przypadku dwóch skontrolowanych umów zawarte zostały umowy, które zakładały realizację zadań określonych w pkt 18 wniosku, pomimo, że wnioskodawcy, na piśmie dokonywali korekty planowanego zadania oraz zmieniali strukturę i rodzaj wydatków, po otrzymaniu od PCPR informacji o wysokości przyznanego dofinansowania; przedkładane dokumenty rozliczeniowe oraz sprawozdania merytoryczne przedstawiały zatem realizację innych projektów, niż określone w umowach;
- 6) zapisy umowy zobowiązywały wnioskodawców w przypadku wypowiedzenia umowy do zwrotu kwoty dofinansowania wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania dofinansowania, co jest niezgodne z art. 49e ust. 1 ustawy o rehabilitacji, który stanowi, że wnioskodawca winien być zobowiązany do zwrotu otrzymanych środków oraz odsetek od środków, naliczonych od dnia ich otrzymania w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych;
- 7) Kierownik Działu Rehabilitacji Zawodowej i Społecznej Osób Niepełnosprawnych w PCPR, jest jednocześnie Prezesem Stowarzyszenia na Rzecz Warsztatu Terapii Zajęciowej „Szansa”, które w okresie kontrolowanym kilkakrotnie pozyskiwało środki finansowe PFRON. W dokumentacji spraw występują dokumenty opatrzone pieczęcią Kierownika Działu wraz z jego podpisem, jako osoby je weryfikującej.

Dofinansowanie likwidacji barier architektonicznych, w komunikowaniu się i technicznych, w związku z indywidualnymi potrzebami osób niepełnosprawnych:

- zapisy umowy zobowiązywały wnioskodawców w przypadku wypowiedzenia umowy do zwrotu kwoty dofinansowania wraz z odsetkami ustawowymi naliczonymi od dnia otrzymania dofinansowania, co jest niezgodne z art. 49e ust. 1 ustawy o rehabilitacji, który stanowi, że wnioskodawca winien być zobowiązany do zwrotu otrzymanych środków oraz odsetek od środków, naliczonych od dnia ich otrzymania w wysokości określonej jak dla zaległości podatkowych.

Przyznanie osobie niepełnosprawnej środków na podjęcie działalności gospodarczej oraz zwrot kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej:

1) w przypadku umowy 5302-N-13/2012 z dnia 05.09.2012 r. :

a) pracodawca:

- nie utworzył stanowiska pracy oraz nie zatrudnił osoby niepełnosprawnej w terminie określonym w § 4 ust. 1 pkt 1 i 2 umowy, tj. do dnia 04.12.2012 r., co oznacza, że nie dopełnił zobowiązania zawartego w umowie, wynikającego z § 6 ust. 1 pkt. 2 lit. a rozporządzenia Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej (Dz. U. Nr 62, poz. 317); osoba niepełnosprawna została zatrudniona na utworzonym stanowisku pracy z dniem 12.12.2012 r.;
- zwrócił się do PUP z pisemną prośbą o wydłużenie terminu rozliczenia umowy w dniu 10.12.2012 r., tj. 6 dni po upływie terminu na wyposażenie stanowiska pracy i zatrudnienie osoby niepełnosprawnej;
- pismem z dnia 12.12.2012 r. wniósł o zmianę zakresu umowy (w dniu 12.12.2012 r. został podpisany aneks nr 1 do umowy, zmieniający zakres rzeczowy planowanego wyposażenia stanowiska pracy oraz przedłużający termin na utworzenie stanowiska pracy oraz zatrudnienie na nim osoby niepełnosprawnej);

b) Powiatowy Urząd Pracy:

- wystąpił do Państwowej Inspekcji Pracy o wydanie opinii o przystosowaniu stanowiska pracy, przed podpisaniem aneksu do umowy, przed przekazaniem przez pracodawcę do PUP (a nawet przed ich wystawieniem) dokumentów określonych

w § 8 wyżej przywołanego rozporządzenia, który stanowi, że w terminie 7 dni od dnia doręczenia staroście kopii umowy o pracę zawartej z osobą zatrudnioną na refundowanym stanowisku pracy, orzeczenia potwierdzającego niepełnosprawność tej osoby, zestawienia poniesionych kosztów podlegających refundacji oraz kopii dowodów ich poniesienia (...), starosta występuje do PIP z wnioskiem o wydanie stosownej opinii.

Środki w wysokości 20.000,00 zł zostały przekazane na konto pracodawcy w dniu 21.12.2012 r., zgodnie z wnioskiem nr 17/N/2012 o uruchomienie środków z PFRON z dnia 21.12.2012 r;

- 2) umowy z wnioskodawcami zawierał Dyrektor PUP lub Zastępca Dyrektora PUP, działając z upoważnienia Starosty Ostrowieckiego; upoważnienia udzielone zostały na podstawie art. 9 ust. 7 ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, do załatwiania w jego imieniu spraw, w tym do wydawania decyzji, postanowień oraz zaświadczeń w trybie przepisów o postępowaniu administracyjnym oraz zaświadczeń z zakresu zadań wykonywanych przez Powiatowy Urząd Pracy w Ostrowcu Św.

Przedstawiając Panu wyżej opisane nieprawidłowości wnoszę o:

1. Przestrzeganie zasad, procedur oraz terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 15 listopada 2007 r. w sprawie turnusów rehabilitacyjnych oraz w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 25 czerwca 2002 r. w sprawie określenia rodzajów zadań powiatu, które mogą być finansowane ze środków Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, a także podjęcie działań mających na celu:
 - wyeliminowanie z wewnętrznych uregulowań dotyczących zasad rozpatrywania wniosków o dofinansowanie ze środków PFRON oraz z zawieranych umów treści i postanowień, które są niezgodne z ustawą o rehabilitacji oraz z ww. aktami wykonawczymi,
 - egzekwowanie od wnioskodawców szczegółowych i wyczerpujących informacji dotyczących przeznaczenia i sposobu wydatkowania środków PFRON, zwłaszcza w zakresie realizacji projektów o dofinansowanie sportu, kultury, rekreacji i turystyki osób niepełnosprawnych, z naciskiem na prawidłowe, nie budzące wątpliwości, dokumentowanie wydatkowania kwoty dofinansowania ze środków PFRON oraz udziału własnego w kosztach realizacji przedsięwzięcia,
 - unikanie sytuacji wykazujących znamiona „konfliktu interesów”, szczególnie w przypadku realizacji zadań przez stowarzyszenie, w którego władzach znajduje się pracownik PCPR,
 - dokładną weryfikację danych zawartych we wnioskach, ze szczególnym uwzględnieniem przedmiotu dofinansowania, osób uprawnionych do reprezentowania podmiotu, monitorowania i ewentualnego uwzględniania prośb wnioskodawców o zmianę istotnych elementów planowanych przedsięwzięć m.in. miejsca, terminu, daty ich realizacji.
2. Przestrzeganie zasad, procedur oraz terminów określonych w rozporządzeniu Ministra Pracy i Polityki Społecznej z dnia 11 marca 2011 r. w sprawie zwrotu kosztów wyposażenia stanowiska pracy osoby niepełnosprawnej, ze szczególnym naciskiem na monitorowanie realizacji umów i rozpatrywanie zasadności prośb wnioskodawców o zmianę istotnych elementów realizowanych przedsięwzięć m.in. przedmiotów podlegających refundacji ze środków Funduszu oraz terminów realizacji zobowiązań wynikających z zawieranych umów.

3. Jednoznaczne określenie w upoważnieniach Starosty Ostrowieckiego, udzielonych Dyrektorowi i Zastępcy Dyrektora Powiatowego Urzędu Pracy do czynności, które będą wykonywane w imieniu Starosty, w myśl ustawy z dnia 27 sierpnia 1997 roku o rehabilitacji zawodowej i społecznej oraz zatrudnianiu osób niepełnosprawnych.

Zgodnie z treścią § 22 ust. 2 rozporządzenia Ministra Gospodarki, Pracy i Polityki Społecznej z dnia 22 marca 2004 r. w sprawie zasad i trybu sprawowania kontroli przez Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych (Dz. U. Nr 63, poz. 586), Zarząd Państwowego Funduszu Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych oczekuje przedstawienia przez Pana w terminie 30 dni od dnia doręczenia niniejszego wystąpienia pokontrolnego informacji o sposobie wykorzystania uwag i wykonania zaleceń pokontrolnych oraz o podjętych działaniach lub przyczynach niepodjęcia tych działań, którą należy przesłać za pośrednictwem Wydziału Kontroli PFRON, al. Jana Pawła II 13, 00-828 Warszawa.

PREZES ZARZĄDU

dr Wojciech Skiba